

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 26.7.2012
COM(2012) 415 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Morebitne prednosti in pomanjkljivosti zmanjšanja števila razredov strelnega orožja na dva razreda (prepovedano ali dovoljeno), da bi se z morebitno poenostavitvijo izboljšalo delovanje notranjega trga za zadevne proizvode

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Morebitne prednosti in pomanjkljivosti zmanjšanja števila razredov strelnega orožja na dva razreda (prepovedano ali dovoljeno), da bi se z morebitno poenostavitvijo izboljšalo delovanje notranjega trga za zadevne proizvode

S tem poročilom se izpolnjuje ena od zahtev Direktive Sveta 91/477/EGS z dne 18. junija 1991 o nadzoru nabave in posedovanja orožja, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2008/51/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008.

1. DIREKTIVA 91/477/EGS IN VPRAŠANJE RAZVRSTITVE STRELNEGA OROŽJA

1.1 Direktiva 91/477/EGS je bila prvotno spremljevalni ukrep pri vzpostavljanju notranjega trga. Tako so bila kot protiutež nekaterim olajšavam za pretok strelnega orožja iz ene države članice v drugo v evropsko pravo vključena varnostna zagotovila, prilagojena tej vrsti proizvodov.

1.2 Navedena direktiva vsebuje dve prilogi in v prvi (Prilogi I) je strelno orožje razvrščeno (ta razvrstitev je še vedno veljavna) predvsem glede na to, kako nevarno je. Tako so bili uvedeni štirje razredi: razred A zajema prepovedano orožje (bojno orožje), razred B orožje, za katero je potrebno dovoljenje (uporabljajo ga večinoma športni strelci in lovci), razred C orožje, ki ga je treba prijaviti (predvsem orožje, ki ga uporabljajo lovci), razred D pa drugo strelno orožje (v ta razred spada v bistvu ena vrsta orožja¹).

1.3 Ta razvrstitev se uporablja kot minimum, kar sicer velja za celotno normativno področje Direktive. Na podlagi člena 3 Direktive 91/477/EGS² lahko namreč države članice to razlikovanje poglobijo, tako da odpravijo na primer razred C ali D oziroma tu in tam katero od vrst orožja vključijo v višji razred glede na svoje politike, varnostna stališča ali lovske običaje.

1.4 Ta manevrski prostor, ki se prepušča državam članicam, izhaja iz same narave Direktive, s katero se ne želi zagotoviti popolna uskladitev, temveč določiti minimalno varnostno podlago brez poseganja v ukrepe, ki bi jih države članice lahko sprejele za preprečevanje nezakonite trgovine z orožjem.³

1.5 Opozoriti je treba, da se Direktiva ne uporablja za orožje, ki ga nabavljajo ali posedujejo oborožene sile, policija, državni organi ali zbiratelji ter organi, ki se ukvarjajo s kulturnimi in zgodovinskimi vidiki orožja in jih je kot takšne priznala država članica, na ozemlju katere imajo svoj sedež. To razlikovanje je bistveno, ker se z njim uvaja ločevanje med tako imenovanim orožjem „za civilno uporabo“ in drugimi vrstami opreme, ki jih uporabljajo oborožene sile, včasih pa tudi organizirane kriminalne združbe.

¹ Enostrelno dolgocevno orožje z gladkimi cevmi.

² „Države članice lahko v svoji zakonodaji sprejmejo določbe, ki so strožje od predvidenih v tej direktivi, pri čemer morajo upoštevati pravice, dodeljene osebam s prebivališčem v državah članicah po členu 12(2).“

³ Tako je v osmi uvodni izjavi Direktive 91/477/EGS navedeno, da ta „direktiva ne posega v pravice držav članic, da sprejmejo ukrepe za preprečitev nezakonite trgovine z orožjem“.

1.6 Obravnavana direktiva je bila 15. decembra 2000 predmet poročila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o njenem izvajanju⁴. Sklepne ugotovitve navedenega poročila, ki so bile na splošno pozitivne in s katerimi se razvrstitvi strelnega orožja iz Priloge I ni nasprotovalo, doslej niso bile izpodbijane.

2. RAZVRSTITEV STRELNEGA OROŽJA V OKVIRU SPREJETJA DIREKTIVE 2008/51/ES Z DNE 21. MAJA 2008 O SPREMEMBAH DIREKTIVE 91/477/EGS IN METODOLOGIJA, UPORABLJENA V TEM POROČILU

2.1 Pri delu so zakonodajalca sta bila v središču prvega pristopa dva glavna premisleka: zmanjšanje števila razredov nomenklature strelnega orožja (bodisi prepovedano orožje bodisi orožje, za katero je potrebno dovoljenje) bi bilo varnejše za evropskega državljan in hkrati preprostejše za gospodarske subjekte.

2.2 Vendar se s tem stališčem niso strinjali tisti, ki so menili, da morajo države članice ohraniti določeno diskrecijo pri notranjem razvrščanju strelnega orožja, če se seveda pri njem upoštevajo minimalni pragovi, določeni v Prilogi I. Tudi gospodarski subjekti enako kot običajni civilni uporabniki strelnega orožja niso bili videti prepričani o prednostih, ki bi jih lahko omogočila taka poenostavitev.

2.3 Ta dojemanja je bilo mogoče strniti v uvodni izjavi 18 Direktive 2008/51/ES, v kateri je bilo tako navedeno, da so „[š]tevilne države članice [...] poenostavile način razvrščanja strelnega orožja s preходом s štirih na dva razreda: prepovedano strelno orožje in strelno orožje, za katerega je treba pridobiti dovoljenje. Države članice bi se morale prilagoditi tej poenostavljeni razvrstitvi, čeprav lahko države članice, ki razvrščajo strelno orožje v še nadaljnje razrede, v skladu z načelom subsidiarnosti ohranijo svoje obstoječe sisteme za razvrščanje“.

2.4 Namen tega poročila je torej znova preučiti vprašanje nomenklature strelnega orožja z izrecnega vidika izboljšane delovanja notranjega trga in za zagotovitev „poročil[a] o položaju, ki je nastal zaradi uporabe te direktive, skupaj s predlogi, če je primerno“, ki ga mora Komisija, kot prav tako določa Direktiva, do 28. julija 2015 predložiti Evropskemu parlamentu in Svetu.

2.5 V ta namen so službe Komisije uporabile pristop, ki vključuje organe držav članic, pristojne za strelno orožje (glede na države članice gre predvsem za ministrstva za notranje zadeve ali pravosodje) – tem organom je bil novembra 2011 poslan vprašalnik –, in glavne kategorije civilnih uporabnikov strelnega orožja – zlasti proizvajalce, trgovce na drobno, lovce, športne strelce in zbiratelje –, ki so večkrat izrazili svoja stališča.

2.6 Vprašanja, postavljena upravam držav članic, so pokrivala obsežno področje, ki je zajemalo naslednje vidike:

- (1) gospodarski pomen sektorja proizvajalcev strelnega orožja in trgovcev s temi proizvodi na drobno;
- (2) število registriranih lovcev in športnih strelcev;

⁴ COM(2000) 837 final.

- (3) število imetnikov evropskega dovoljenja za strelno orožje;
- (4) podatke o spremembah v zvezi s kaznivimi dejanji in prekrški v zadnjih letih;
- (5) morebitne težave pri spremljanju strelnega orožja;
- (6) sistematično uporabo ureditve izdaje dovoljenj za nabavo strelnega orožja;
- (7) veljavno dovoljenje za en kos ali več kosov orožja;
- (8) implicitno priznavanje dovoljenja po izdaji drugega dovoljenja ali licence;
- (9) morebiten obstoj preproste ureditve prijavljanja;
- (10) interes za obvezno zmanjšanje števila razredov v evropski zakonodaji;
- (11) morebitne posledice takega zmanjšanja za zadevne gospodarske sektorje;
- (12) morebitne izboljšave, ki bi jih bilo mogoče predvideti.

Poleg tega je bilo natančno opredeljeno, da je orožje, ki ga pokriva področje vprašalnika, omejeno na orožje iz Direktive, to je orožje za lov in športno streljanje, ter da je bojno orožje izključeno.

3. OCENA GOSPODARSKEGA POMENA SEKTORJA IN GLAVNIH UPORABNIKOV STRELNEGA OROŽJA, KOT IZHAJAJO IZ VPRAŠALNIKA; SPLOŠNI PODATKI

3.1 Prva skupina držav članic nima ali skoraj nima industrije, ki bi proizvajala strelno orožje za civilno uporabo. Ta skupina je velika, saj zajema več kot ducat držav članic. Vendar tudi, če je proizvodnja majhna ali neznatna, je lahko trgovina na drobno vseeno precejšnja: kot primer je mogoče navesti, da ima Finska najmanj 600 trgovcev, ki se ukvarjajo zlasti s prodajo na drobno ali popravili, ali da je na Madžarskem približno 500 takih trgovcev.

3.2 Druga skupina držav ima razmeroma močno, pogosto tradicionalno proizvodno panogo, pri čemer pa obseg proizvodnje ni zelo velik. Opozoriti je mogoče na primere Slovaške, Češke republike, Avstrije ali Poljske. Vendar imajo lahko te države članice precej trgovcev, popraviljavcev ali preprodajalcev in poudariti je mogoče, da je samo na ozemlju Poljske približno 500 trgovskih zastopnikov, na ozemlju Avstrije pa celo 700⁵.

3.3 Območja z največjo proizvodnjo so v najbolj poseljenih državah članicah, čeprav je ta povezava čedalje manj sistematična, in sicer zaradi upada proizvodnje. Če Nemčija in Italija še vedno ohranjata obsežno proizvodnjo, ki je pogosto izvozno usmerjena,⁶ pa je v Franciji in Združenem kraljestvu proizvodnja orožja za civilno uporabo močno upadla, kar v nekoliko

⁵ Vir za Avstrijo: Evropsko združenje za trgovino z orožjem za civilno uporabo (Association européenne de commerce d'armes civiles).

⁶ Tako se 85–90 % v Nemčiji proizvedenega orožja za civilno uporabo izvozi v tretje države ali države članice Unije (vir: Združenje evropskih proizvajalcev športnega strelnega orožja (Association of European Manufacturers of Sporting Firearms)).

manjšem obsegu velja tudi za Španijo. To pa ni ovira za včasih zelo obširno mrežo trgovskih zastopnikov, kot jo ima na primer Francija.⁷

3.4 Vendar so v najbolj poseljenih državah najštevilčnejše populacije lovcev in športnih strelcev. Tako se omenja več kot 1 400 000 lovcev za Francijo, približno 850 000 za Italijo in več kot 1 500 000 za Španijo. Športnih strelcev je kot običajno precej manj kot lovcev, a še vedno zelo veliko: približno 300 000 v Italiji, približno 213 000 v Franciji in približno 14 600 na Poljskem.

3.5 Zanimivo je poudariti, da imajo nekatere države članice, ki so demografsko razmeroma šibke (v primerjavi s povprečjem Unije), zelo velike deleže lovcev in športnih strelcev. Tako ima Švedska najmanj 490 000 lovcev in 96 000 športnih strelcev, Finska pa več kot 300 000 lovcev in 35 000 športnih strelcev. Kar zadeva Dansko, ima ta približno 169 000 lovcev in 120 000 športnih strelcev.

3.6 Omeniti je mogoče tudi število imetnikov evropskega dovoljenja za strelno orožje⁸, ki je brez dvoma dober (čeprav še zdaleč ne edini) kazalnik mobilnosti lovcev in športnih strelcev po Evropski uniji. Nekatere države članice, kot je Avstrija, imajo razmeroma veliko imetnikov te listine (38 000), v drugih državah pa je ta listina sorazmerno manj razširjena (približno 20 000 imetnikov v Italiji in 39 378 v Franciji).

4. PODATKI O SPREMEMBAH V ZVEZI S KAZNIVIMI DEJANJI IN PREKRŠKI, POVEZANIMI Z UPORABO STRELNEGA OROŽJA, IN SLEDLJIVOST STRELNEGA OROŽJA ZA CIVILNO UPORABO

4.1 Na vprašanje, ali je bilo v zadnjih letih opaženo občutno povečanje kriminalitete v zvezi z lovskim ali športnim strelnim orožjem, je odgovor najpogosteje nikalen. Nekatere države članice, kot so Grčija, Poljska, Švedska ali Portugalska, poročajo o manjšem ali ne bistvenem povečanju.

4.2 Večina držav članic po vzoru Avstrije, Madžarske, Bolgarije, Združenega kraljestva, Finske in Španije meni, da trend pri tej vrsti kriminalitete ostaja nekako stabilen. Druge države članice, kot sta Belgija ali Irska, navajajo celo rahlo nagibanje k upadu.

4.3 Ti elementi ne izključujejo nekaterih sprememb v kriminaliteti v zvezi s strelnim orožjem, ki so povezane na primer s prodajo (predvsem bojnega) orožja po koncu oboroženih spopadov. Dejstvo je, da je ta vrsta orožja izključena s področja uporabe Direktive, v kateri je navedeno orožje že opredeljeno kot prepovedano (razred A v Prilogi I), v nasprotju s tistim, ki se lahko nabavi za prostočasne ali športne dejavnosti.

4.4 To orožje, ki je z Direktivo dovoljeno, v resnici povzroča precej manj težav v zvezi s „spremljanjem“, kot potrjujejo odgovori na vprašalnik, ki so v glavnem pomirjujoči, vsaj kar

⁷ Po podatkih Evropskega inštituta za lovsko in športno orožje (Institut européen des armes de chasse et de sport) približno 800 do 1 000 prodajnih mest v Franciji živi predvsem od prodaje orožja.

⁸ Evropsko dovoljenje za strelno orožje je bilo uvedeno z Direktivo 91/477/EGS. Gre za „*listin[o], ki jo organi države članice na zahtevo izdajo osebi, ki zakonito nabavlja in uporablja strelno orožje*“ (člen 1(4)). Imetniku omogoča, da v okviru poenostavljenega sistema za odobritev s svojim orožjem potuje iz ene države članice v drugo zaradi dejavnosti, ki se najpogosteje nanaša na lov ali športno streljanje. Imetniki to dovoljenje zelo cenijo, v zvezi z njegovo izdajo ali uporabo pa ni bilo poročil o varnostnih težavah.

zadeva zakoniti pretok po Uniji; večina držav članic namreč meni, da načelno ni veliko težav, vsaj na nacionalni ravni ne, pri „spremljanju“ strelnega orožja za civilno uporabo.

4.5 Omeniti pa je mogoče nekatere težave pri zbiranju ali obdelavi informacij, ki omogočajo sledenje poti nekega orožja, ki je lahko imelo celo verigo lastnikov. Kot bistvena zahteva se pojavlja predvsem vprašanje dobrega vodenja zbirk podatkov s strani držav članic – in trgovcev – ter njihove dostopnosti operativnim silam.

5. UREDITEV ZA NABAVO IN POSEDOVANJE STRELNEGA OROŽJA ZA CIVILNO UPORABO

5.1 Splošno načelo, ki ga je mogoče razbrati iz odgovorov na vprašalnik, je, da za nabavo in posedovanje strelnega orožja za civilno uporabo velja ureditev izdaje dovoljenj ter, v nekaterih precej redkejših primerih, ureditev prijavljanja ali upravne registracije, pri kateri gre dejansko za posredno odobritev. Kljub temu splošnemu načelu se lahko v posameznih državah članicah za nekatere vrste orožja ali orožje z nekaterimi lastnostmi, kot je določeno zgodovinsko orožje ali onesposobljeno orožje, uporablja prožnejša ureditev za nabavo.

5.2 Vendar ureditev izdaje dovoljenj ne pomeni nujno, da je treba pred nabavo vsakega orožja sistematično zaprositi za dovoljenje. Tako se lahko izda dovoljenje za nabavo natančno določenega števila kosov orožja, katerega lastnosti so navedene v samem dovoljenju (tako je na primer v Avstriji, na Poljskem ali v Luksemburgu).

5.3 Samo dovoljenje za nabavo se lahko dopolnjuje ali pogojuje z drugo listino, na primer o statusu lovca ali športnega strelca, oziroma v nekaterih primerih s priznanjem v upravni odločbi, da lahko kupec upravičeno nabavi orožje za osebno obrambo (to velja na primer za Finsko ali Poljsko).

5.4 Ureditev prijavljanja – razred C v Prilogi I k Direktivi 91/477/EGS – se še vedno uporablja za številno lovsko orožje zlasti v Franciji. Po tej ureditvi mora kupec trgovcu predložiti kopijo osebne izkaznice in listine, ki upravičuje nabavo orožja (na primer veljavnega dovoljenja za nabavo lovskega orožja), nato pa skupaj s trgovcem⁹ izpolni prijavo, ki jo ta registrira in posreduje pristojnim organom. Če organ nasprotuje transakciji, pozove kupca, naj orožje vrne, ali ga v to prisili s pomočjo policije.

5.5 Določeno lovsko orožje se v Franciji še vedno uvršča v nov razred, ki je med razredoma C in D iz Direktive: gre za lovsko enostrelna dolgocevnorožja z gladkimi cevmi, za katero velja nova ureditev „registracije“, ki je zelo podobna ureditvi „prijavljanja“ (kopija osebne izkaznice in dovoljenja za nabavo lovskega/športnega orožja, izpolnitev obrazca, preverjanje s strani policijskih organov).

5.6 Iz odgovorov na vprašalnik torej ni razvidno, da se lahko za strelno orožje še vedno uporablja najbolj permisiven pomen razreda D Direktive, to je, da se lahko nabavi brez posebnih formalnosti, kot je bilo z Direktivo priznано samo za enostrelna dolgocevnorožja z gladkimi cevmi. Države članice, ki so ohranile to možnost, so vse zvišale svoj prag zahtev (kot je navedeno v prejšnjem odstavku).

5.7. Pomembno je tudi opozoriti, da ima veljavna razvrstitev orožja, uvedena v neki državi članici (prepoved, dovoljenje, prijava, registracija), prednost pred razvrstitvijo v državi članici

⁹ Trгоvec prvi preveri zbirko podatkov o „osebah, za katere velja prepoved strelnega orožja“.

nabave in prevlada nad njo. Povedano drugače, če je bilo na primer v neki državi članici orožje nabavljeno v okviru ureditve izdaje dovoljenj, vendar ga namerava njegov lastnik (tudi če je imetnik evropskega dovoljenja za strelno orožje) vzeti s seboj v drugo državo članico, ki za to orožje uporablja ureditev prepovedi, seveda prevlada ureditev prepovedi in zato navedeno orožje ne sme zapustiti države izvora.

6. DRŽAVE ČLANICE RAZLIČNO DOJEMAJO MOŽNOST ZMANJŠANJA ŠTEVILA RAZREDOV, DOVOLJENEGA Z DIREKTIVO

6.1 Nekatere države članice, kot so Poljska, Združeno kraljestvo, Irska, Danska in Latvija, kažejo interes za to, da bi se na ravni Evropske unije število razredov zmanjšalo na dva, ker menijo, da bi se s tem stvari nekoliko poenostavile.

6.2 Druge države članice pa nasprotno menijo, da bi se lahko manevrski prostor, ki se jim prepušča s sedanjo razvrstitvijo Direktive, ohranil. Tako Švedska, Italija, Madžarska ali Belgija v spremembi sedanje nomenklature ne vidijo pravih prednosti, ker menijo, da bi njena revizija privedla do prevelikih bremen in preveč nepotrebnih stroškov.

6.3 Tudi države članice, kot so Slovaška, Nizozemska ali Romunija, ki so na nacionalni ravni sprejele sistem na podlagi dveh ali treh razredov, bi raje državam članicam prepustile možnost, da v okviru sedanje nomenklature izvajajo razvrstitve, ki se jim zdijo ustrezne.

6.4 Na vprašanje, ali bi tako zmanjšanje števila razredov bistveno vplivalo na gospodarske sektorje, večina držav članic odgovarja, da bi bilo tak vpliv bodisi težko oceniti bodisi da navedenega vpliva verjetno ne bi bilo, glede na to, da je nomenklatura z dvema razredoma pri njih že zdaj precej razširjena. Vendar je treba opozoriti, da so predvsem države članice, ki ne proizvajajo strelnega orožja, tiste, ki že vnaprej ocenjujejo, da zmanjšanje števila razredov na njihovem ozemlju ne bi imelo škodljivih gospodarskih posledic.

6.5 Nekatere države članice, ki imajo proizvodnjo strelnega orožja, kot sta Italija ali Belgija, nasprotno menijo, da bi to neugodno vplivalo na gospodarski sektor. Druge države članice, na primer Poljska, priznavajo, da bi bile gospodarske posledice mogoče, pri čemer pa ne vidijo razlogov za to, da se število razredov ne bi zmanjšalo.

6.6 Vendar se večini držav članic ne zdi, da bi zmanjšanje števila razredov strelnega orožja iz Priloge I k Direktivi na dva razreda prineslo jasno opredeljene prednosti, s katerimi bi se spodbudilo dobro delovanje notranjega trga. Navedena je bila še bojazen, da bi se v primeru zmanjšanja omejitev zakoniti trgovinski tokovi preusmerili v nezakonite.

7. NEKATERI PREDLOGI, KI NE ZAJEMAJO ZMANJŠANJA ŠTEVILA RAZREDOV, SO BILI OBLIKOVANI TAKO, DA BI SE Z NJIMI VERJETNO OLAJŠAL PRETOK STRELNEGA OROŽJA V OKREPLJENIH VARNOSTNIH OKOLIŠČINAH

7.1 Tako nekatere države članice, kot je Nemčija, pa tudi Estonija in Poljska, vidijo jasno prednost v določitvi skupnih standardov za onesposabljanje strelnega orožja na podlagi tehnik, predlaganih v začasnih delovnih skupinah Stalne mednarodne komisije za

preizkušanje ročnega strelnega orožja (C. I. P.)¹⁰; to bi lahko privedlo do večje varnosti in spodbujanja trgovine na ravni Unije.

7.2 Druge države članice, kot so Švedska, Nizozemska, Francija, Luksemburg ali Portugalska, menijo, da bi bilo mogoče okrepiti informatizacijo informacij v državah članicah, kar bi omogočilo povezovanje premikov strelnega orožja z njegovimi lastniki. Torej bi preostalo še to, da bi se dostop do informacij, hranjenih v registrih, zagotovil vsem državam članicam, s tem pa bi se seveda – kolikor bi bilo potrebno – spodbudila izmenjava informacij v Evropski uniji.

7.3 Nekateri predlogi so konkretnjši, na primer naj se komercialna vozila za prevoz strelnega orožja opremijo z napravami GPS, da bi bilo mogoče določati njihov geografski položaj (Češka republika), ali naj se zagotovi bolj dodelan okvir za dejavnosti zasebnih varovalnih podjetij (Bolgarija); drugi predlogi so velikopoteznejši, na primer zbliževanje opredelitev na področju strelnega orožja, s čimer bi se verjetno spodbudil skupni pristop na ravni Unije (Nizozemska).

7.4 Nekatere države članice vidijo prednost v pripravi poenotenega obrazca za prenos pri trgovinskih izmenjavah strelnega orožja (Romunija). Ta dokument bi omogočal povzemanje vseh informacij iz prošenj za izdajo dovoljenj ali obvestil o poslovnih transakcijah med državami članicami.

7.5 Precej držav članic pa tudi meni, da je sedanje stanje v bistvu zadovoljivo, in/ali ne predlaga posebnih ukrepov. Nekatere, na primer Italija, zahtevajo, naj se vsaka načrtovana sprememba presodi z vidika načela sorazmernosti ali glede na dejanske potrebe, ki bi upravičevale pobude na ravni EU.

7.6 Na splošno se pripombe držav članic nanašajo predvsem na vprašanja sledljivosti in onesposabljanja strelnega orožja. Prav v ti področji pa namerava poseči Komisija, bodisi s pripravo skupnih smernic za standarde in tehnike onesposabljanja bodisi z zagotovitvijo spoštovanja obveznosti držav članic, da vodijo računalniško podprto zbirko podatkov¹¹, saj sta navedeni nalogi predpisani tudi s samo Direktivo 2008/51/ES.

8. VELIKE KATEGORIJE UPORABNIKOV IZ DIREKTIVE KAŽEJO INTERES ZA POENOSTAVITVE, KI NE VKLJUČUJEJO NUJNO ZMANJŠANJA ŠTEVILA RAZREDOV

8.1 Zdi se, da so lovci (v Evropski uniji jih je približno sedem milijonov¹²) zadovoljni s sedanjo razvrstitvijo, prilagojeno lovskim običajem in varnostnemu pragu njihove države

¹⁰ Stalna mednarodna komisija za preizkušanje ročnega strelnega orožja (C. I. P.) je nastala z medvladnim sporazumom, s katerim se največje evropske proizvajalke strelnega orožja (11 evropskih držav ter Čile, Rusija in Združeni arabski emirati) zavezujejo k priznavanju preizkusov strelnega orožja in streliva, ki se pred dajanjem na trg izvedejo v obratih, imenovanih „preizkuševalnice“, v skladu s tehničnimi merili, kot jih določi in posodablja C. I. P. To priznavanje se uresničuje z žigom, ki je vtisnjen v strelno orožje in omogoča identifikacijo preizkuševalnice, v kateri je bilo orožje preizkušeno. V nekaterih preizkuševalnicah se strelno orožje tudi onesposablja v skladu s tehnikami in zahtevami, ki se lahko razlikujejo, pri čemer ni nujno, da jih posamezne države članice priznavajo.

¹¹ V skladu z Direktivo 2008/51/ES je treba to računalniško podprto zbirko podatkov o strelnem orožju, ki omogoča povezovanje strelnega orožja z njegovim lastnikom, vzpostaviti najpozneje do 31. decembra 2014.

¹² Podatki Zveze združenj za lov in varstvo divjadi v EU, ki združuje nacionalna združenja lovcev iz držav članic Evropske unije in drugih držav Sveta Evrope.

članice. Zelo so privrženi priznavanju in spodbujanju evropskih dovoljenj za strelno orožje, ki omogočajo relativno poenostavitev njihovega gibanja iz ene države članice v drugo v zelo zadovoljivem varnostnem okolju.

8.2 Tudi športni strelci lahko uporabljajo evropska dovoljenja za strelno orožje za premike iz ene države članice v drugo, večinoma zaradi udeležbe na tekmovanjih. Njihovo gibanje se dejansko zdi dobro urejeno ter podvrženo strogi ureditvi izdaje dovoljenj, ki jo ob tem nadzorujejo še lokalne ali nacionalne strelske zveze. Poleg tega se ne zdi, da bi lahko obvezno zmanjšanje števila razredov na evropski ravni privedlo do jasnih poenostavitev.

8.3 Čeprav njihove dejavnosti ne spadajo na področje uporabe Direktive, bi bili zbiratelji starega, zgodovinskega orožja ali njegovih reprodukcij hvaležni za možnost, da svoje zbirateljske kose vključijo v evropsko dovoljenje za strelno orožje, kar bi verjetno poenostavilo pretok te vrste proizvodov med državami članicami. Drugi ukrepi držav članic za poenostavitev priznavanja te vrste orožja, kot je njegov prevoz iz ene države članice v drugo, bi bili cenjeni v sektorju, ki združuje dobavitelje, kulturne ustanove, dražbene hiše, pooblašcene cenilce itd.

8.4 Proizvajalci strelnega orožja za civilno uporabo bi bili zainteresirani za morebitne ukrepe za poenostavitev. V zvezi s tem je mogoče navesti staro željo te panoge, da bi lahko koristila zares vseobsežna dovoljenja za prenose strelnega orožja po Uniji. Države članice dovoljenj ne bi izdajale za vsak prenos, to je od primera do primera, temveč bi dovoljenje veljalo dano obdobje za vnaprej določeno vrsto proizvodov¹³, izdalo pa bi se subjektom, ki bi predložili določeno število akceptiranih jamstev.

8.5 Proizvajalci si – enako kot trgovci na drobno – želijo tudi prizadevanj za poenostavitev same opredelitve pomembnih sestavnih delov strelnega orožja. Mogoče je namreč, da se opredelitve pomembnih sestavnih delov strelnega orožja od ene zakonodaje do druge ne prekrivajo popolnoma, z večjo natančnostjo pa bi se lahko dodatno izboljšala potek in varnost poslovnih transakcij.

8.6 Skratka, zdi se, da velike kategorije uporabnikov iz Direktive ne oporekajo sedanji razvrstitvi strelnega orožja v zakonodaji EU. Vendar je jasno razvidna želja po nekaterih ukrepih za poenostavitev, da bi se izboljšalo delovanje notranjega trga.

9. VPRAŠANJE RAZVRSTITVE STRELNEGA OROŽJA ZA CIVILNO UPORABO NA RAVNI UNIJE BI BIL MOGOČE ZNOVA PRESODITI Z VIDIKA PRIHODNIH ROKOV IN USMERITEV, DOLOČENIH S SÁMO DIREKTIVO

9.1 Z obveznostjo, ki se nalaga državam članicam, da do 31. decembra 2014 zagotovijo vzpostavitev in vzdrževanje računalniško podprte zbirke podatkov, se bo brez dvoma ugodilo želji po izboljšanju dostopa do informacij, ki izhajajo iz odgovorov na vprašalnik. V tem okviru bo zanimivo znova opredeliti morebitne težave v zvezi s sledljivostjo na ravni Unije, ki bi jih bilo mogoče pripisati sedanji razvrstitvi iz Direktive.

¹³ Ta možnost teoretično obstaja že v Direktivi 91/477/EGS. Njen člen 11 namreč določa, da lahko trgovci uporabljajo dovoljenja, na podlagi katerih bi bili v nekaterih primerih oproščeni obveznosti vlaganja prošenj za enkratna dovoljenja ob vsakem premiku strelnega orožja znotraj Skupnosti. Vendar se ta možnost uporablja le redko, saj pomeni, da jo morata priznavati država članica iznosa in država članica vnosa, in to v primerljivem regulativnem okviru.

9.2 Poleg tega, medtem ko se v nekaterih odgovorih držav članic kaže želja po skupnih metodah za onesposabljanje strelnega orožja, je treba poudariti, da se bo Komisija v kratkem lotila te naloge v skladu z zahtevami Direktive.¹⁴ Rezultat bi moralo biti zvišanje varnostne ravni v zvezi s pretokom te vrste proizvodov.

9.3 Treba je še opozoriti, da bi se lahko na željo po povečani sledljivosti, ki jo izražajo države članice, navezovalo tudi izrecno sklicevanje v Direktivi 2008/51/ES. V uvodni izjavi 7 je namreč omenjena Konvencija z dne 1. julija 1969 o vzajemnem priznavanju žigov o opravljenem preizkusu na orožju malega kalibra, ki *„bi se morala čim bolj uporabljati kot referenca za sistem označevanja v celotni Skupnosti“*.

9.4 V tem pogledu bi bilo mogoče v kratkem začeti razpravo o približevanju med Evropsko unijo in strukturami Stalne mednarodne komisije za preizkušanje ročnega strelnega orožja (C. I. P.), da bi se v Uniji določili priznani standardi za preizkušanje strelnega orožja. Z dodatnim nadzorom, ki poleg tega vključuje preizkuse, nad proizvodnjo in pretokom strelnega orožja v Evropski uniji bi se namreč lahko zagotovile prednosti pri vseh vidikih varnosti.

9.5 Tako je mogoče iz zbranih elementov sklepati, da obvezna omejitev števila razredov strelnega orožja na dva razreda na ravni EU sama po sebi ne bi privedla do očitnih prednosti; vsekakor se taka možnost ne bi smela obravnavati posamično, da se ne bi razprava le preusmerila na vprašanje, katero vrsto dokumenta bi bilo treba uporabljati kot dovoljenje, najverjetnejši rezultat tega pa bi bil, da se sedanji položaj raznovrstnosti v Uniji ne bi bistveno spremenil.

9.6 Zato je za analizo vseh mogočih in želenih sprememb Direktive 2008/51/ES – in to z namenom poenostavitve, ki združuje vse posebnosti in omejitve te vrste proizvodov – res zaželen okvir poročila o položaju, nastalem zaradi uporabe Direktive, ki ga bo Komisija do 28. julija 2015 predložila Evropskemu parlamentu in Svetu skupaj s predlogi, če bo to primerno.

9.7 Sklepne ugotovitve tega poročila bodo predstavljene oktobra 2012 na sestanku kontaktne skupine, ustanovljene z Direktivo. O njih bi bilo treba razpravljati tudi na konferenci o nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem, ki jo namerava Komisija organizirati konec novembra 2012 v sodelovanju s stranmi, vključenimi v boj proti tej obliki kriminalitete. Pri tem se bodo zlasti analizirale potrebe na tem področju in določale usmeritve za prihodnje pobude.

¹⁴ Direktiva v Prilogi I določa, da *„Komisija v skladu z regulativnim postopkom iz člena 13a(2) te direktive izda skupne smernice o standardih in tehnikah za onesposobitev, ki zagotavljajo nepreklicno neuporabnost onesposobljenega strelnega orožja“*.